

Finanční zabezpečení očkování proti covid-19

1. Úkol

1. Nakoupit očkovací látky z prostředků státního rozpočtu a následně je uhradit (refundovat) zdravotními pojišťovnami.
2. Uhradit očkování (aplikaci očkovací látky) poskytovatelům zdravotních služeb.
3. Uhradit distribuci některých očkovacích látek.
4. Nakoupit komplementární materiál (jehly, stříkačky atd.).

2. Popis procesu

1. Očkovací látky jsou nakupovány výhradně z rozpočtu MZ ČR, kterému také budou dodávky jednotlivých očkovacích látek ze strany dodavatele fakturovány. Za účelem průběžného financování budou zdravotní pojišťovny poskytovat MZ ČR na základě smlouvy zálohové platby, z nichž budou dodávky očkovacích látek distributorům hrazeny.
2. Podle zákona o veřejném zdravotním pojištění je očkovací látka proti covid-19 pro pojištěnce hrazená a konečné náklady nese zdravotní pojišťovna, která na základě vykázané aplikace poskytovatelem zdravotních služeb uhradí MZ ČR každou spotřebovanou dávku.
3. Úhrada očkování je poskytovatelům zdravotních služeb hrazena z prostředků veřejného zdravotního pojištění:
 - zdravotní pojišťovny vytvořily unikátní výkony pro každou očkovací látku,
 - výše úhrady za tyto výkony je oproti běžnému výkonu aplikace očkovací látky navýšena,
 - bonifikován je rovněž dostatečný provoz OČM.
4. Distribuci u většiny očkovacích látek bude zajišťovat distributor vybraný zdravotními pojišťovnami na základě pověření MZ ČR. Výjimkou je pouze očkovací látka společnosti Pfizer/BioNTech, u níž distribuci do konkrétních míst v ČR zajišťuje sám výrobce.
5. Primární zásoby komplementárního materiálu, tzn. stříkaček, jehel, případně i ředění, zajišťují sami poskytovatelé zdravotních služeb. V případě, kdy na trhu nebude dostatek tohoto materiálu, budou využity alternativní způsoby zásobování.

3. Provedení

3.1. Záměr

Cílem procesu je nastavení finančních toků mezi zainteresovanými subjekty k zajištění nákupu očkovacích látek, komplementárního materiálu a zároveň úhrady očkování a distribuce z prostředků veřejného zdravotního pojištění.

Vzhledem k tomu, že stát i zdravotní pojišťovny nakládají s veřejnými prostředky, je nezbytné, aby pro celý postup byl dán jednoznačný právní rámec prostřednictvím právních předpisů a na ně navazujících opatření a smluvních ujednání.

Celkové náklady jak na nákup očkovacích látek, tak na úhradu jednotlivých kroků z veřejného zdravotního pojištění, jsou velmi obtížně predikovatelné. Primárně se budou odvíjet od ceny a množství jednotlivých nakoupených očkovacích látek. V současné době nejsou známy základní údaje a není ani jisté, že všechny očkovací látky, které byly předběžně objednány, budou schváleny EMA k používání. Celkovou úhradu za očkovací látky lze při 60 % proočkování očekávat v řádu vyšších jednotek miliard Kč. Obdobné pak mohou být náklady

na samotnou aplikaci očkovací látky. Významně nižší (desítky až stovky milionů korun) budou náklady na úhradu distribuce očkovacích látek.

4. Klíčové úkoly

4.1. Nákup očkovacích látek a jejich následná úhrada státu z prostředků veřejného zdravotního pojištění

a) Stát prostřednictvím MZ ČR nakupuje očkovací látky od jednotlivých výrobců na základě rozhodnutí Komise C(2020) 4192 ze dne 18. června 2020 o schválení dohody s členskými státy o pořízení očkovacích látek proti covid-19 jménem členských států a souvisejících postupech a zákona č. 569/2020 Sb.

Za tím účelem jsou v první fázi využívány prostředky státního rozpočtu. Dosud bylo na základě usnesení vlády č. 992/20 a č. 1256/20 alokováno 1,925 mld. Kč na nákup očkovacích látek výrobců AstraZeneca, J&J a Pfizer/BioNTech. Tyto finance byly překlopeny do nároků z nespotebovaných výdajů s účelem 203980056.

Na základě smlouvy mezi MZ ČR a zdravotními pojišťovnami dojde k nastavení zálohových plateb ze systému veřejného zdravotního pojištění, kterými budou následně financovány nákupy očkovacích látek od dalších výrobců. Platby ze strany MZ ČR za dodané očkovací látky probíhají průběžně na základě fakturace od výrobce (držitele registrace). Výrobce fakturuje vždy za reálně dodané dávky. Faktury budou hrazeny standardním postupem MZ ČR z rozpočtového oddělení ekonomicko-správního (OES).

b) Zdravotní pojišťovny podle zákona č. 569/2020 Sb. hradí (refundují) MZ ČR očkovací látky na základě vykázaných výkonů aplikace očkovací látky.

Výše úhrady bude odpovídat pořizovací ceně od jednotlivých výrobců.

V případě spotřebování všech dávek očkovací látky a jejich řádného vykázání poskytovateli zdravotních služeb zdravotním pojišťovnám by tak měla být podstatná část (nelze vyloučit znehodnocení v procesu distribuce či aplikace) vynaložených prostředků státního rozpočtu refundována z veřejného zdravotního pojištění.

Byla dokončena rámcová smlouva mezi MZ ČR a zdravotními pojišťovnami, k níž budou následně formou příloh průběžně doplňovány jednotlivé očkovací látky včetně výše úhrady za spotřebované dávky. V rámci smlouvy je řešena i periodicita zálohových plateb ze strany zdravotních pojišťoven (měsíční).

4.2. Úhrada výkonu aplikace očkovací látky proti covid-19

Ze strany zdravotních pojišťoven¹ bylo připraveno pět samostatných výkonů pro očkování proti covid-19 a to vždy v závislosti na typu/výrobci očkovací látky.

Na základě vykázání příslušného výkonu bude aplikace očkovací látky poskytovateli zdravotních služeb uhrazena. Nebude nastaven odlišný typ výkonu pro aplikaci první a druhé dávky, jelikož je očkování vykazováno na rodné číslo pojištěnce a je tedy zřejmé, o jakou dávku jde.

– 99930 – (VZP) - COVID-19 – OČKOVÁNÍ – BIONTECH/PFIZER

¹ Např. organizační opatření VZP ČR č. 57/2020 dostupné z https://media.vzpstatic.cz/media/Default/dokumenty/covid-19/organizacni-opatreni_57_2020-pracoviste-pro-ockovani-aktualizace-ii-2021.pdf

- 99931 – (VZP) - COVID-19 – OČKOVÁNÍ – MODERNA
- 99932 – (VZP) - COVID-19 – OČKOVÁNÍ – ASTRAZENECA
- 99933 – (VZP) - COVID-19 – OČKOVÁNÍ – JOHNSON & JOHNSON
- 99934 – (VZP) - COVID-19 – OČKOVÁNÍ – CUREVAC

Očkování proti onemocnění covid-19 je prováděno v síti pracovišť smluvních poskytovatelů zdravotních služeb, a to²:

- 1) **odb. 961** – očkovací místo covid-19 I. typu
- 2) **odb. 962** – očkovací místo covid-19 II. typu
- 3) poskytovatelé v odbornosti **všeobecný praktický lékař (odb. 001) a praktický lékař pro děti a dorost (odb. 002)**
- 4) poskytovatelé následné a dlouhodobé lůžkové péče
- 5) nesmluvní poskytovatelé zdravotních služeb splňující stanovená pravidla z důvodu zvýšení dostupnosti očkování proti onemocnění covid-19

Úhrada výkonů očkování – platí pro všechny poskytovatele provádějící očkování:

- výkony vykazovány dle typu použité očkovací látky,
- výkony budou hrazeny mimo regulační mechanismy výkonově ve výši 267,52 Kč za uznaný výkon očkování,
- doporučená diagnóza pro vykazování výkonů je Z25.8 – Potřeba imunizace proti jiným určeným jednotlivým virovým nemocem,
- vykazování elektronicky, standardně na dokladu typu 01 nebo 05, ev. 06,
- v případě provádění očkování u smluvních poskytovatelů se zřízeným očkovacím místem (nově zavedené odb. 961 a odb. 962) budou výkony vykazovány výhradně pod IČP s touto odborností,
- v případě provádění očkování u smluvních poskytovatelů odb. všeobecný praktický lékař (odb. 001) a odb. praktický lékař pro děti a dorost (odb. 002) budou výkony vykazovány výhradně pod IČP s odb. 001/002,
- v případě poskytovatele následné a dlouhodobé péče budou výkony vykazovány pod odborností IČP, kde bylo očkování provedeno.

pokud poskytovatel zdravotních služeb prokazatelně realizoval očkování proti onemocnění covid-19 ještě v roce 2020, výkon očkování 99930 vykáže pod stávajícím IČP, kde bylo očkování provedeno.

Paušální denní úhrada očkovacímu místu

- paušální denní platba za provoz **velkokapacitního očkovacího místa** – vakcinačního centra I. typu (odb. 961) ve výši 12.000,- Kč násobená koeficientem počtu pojištěnců příslušné zdravotní pojišťovny v daném okrese za podmínky:
 - dodržení minimální provozní doby: 12 hodin denně, 7 dní v týdnu
 - provedení minimálního počtu 90 tisíc výkonů očkování krát koeficient počtu pojištěnců v daném okrese (viz příloha č. 1 organizačního opatření VZP č. 57/2020) za období od 22. 12. 2020 do 30. 6. 2021
- paušální denní platba za provoz **očkovacího místa** odb. 961 ve výši 6.000,- Kč násobený koeficientem počtu pojištěnců příslušné zdravotní pojišťovny v daném okrese za podmínky:
 - dodržení minimální provozní doby: 12 hodin denně, 7 dní v týdnu;
 - od 22. 12. 2020 do 30. 6. 2021 provedení minimálního počtu 45 tisíc výkonů očkování násobený koeficientem počtu pojištěnců v daném okrese.

² Podmínky zařazení do „nových“ odborností 961 a 962 budou konkretizovány v závislosti na vývoji situace a kapacitních potřebách očkování.

- paušální denní platba za provoz očkovačského místa odb. 962 ve výši 4.000,- Kč násobený koeficientem počtu pojištěnců příslušné zdravotní pojišťovny v daném okrese za podmínky:
 - dodržení minimální provozní doby: 8 hodin denně, 5 dní v týdnu;
 - od 22. 12. 2020 do 30. 6. 2021 provedení minimálního počtu 30 tisíc výkonů očkování násobený koeficientem počtu pojištěnců v daném okrese.

Každá zdravotní pojišťovna zveřejní ve svých organizačních opatřeních svůj konkrétní koeficient pojištěnců na trhu v daném okrese. Součet koeficientů jednotlivých zdravotních pojišťoven pro daný okres je vždy roven 1.

5. Úhrada distribuce očkovačské látky

Jak předpokládá zákon č. 569/2020 Sb., s výjimkou očkovačské látky společnosti Pfizer/BioNTech, bude distribuce očkovačských látek svěřena distributorovi léčivých přípravků podle zákona o léčivech, a to na základě výběru provedeného zdravotními pojišťovnami. S ohledem na zvýšení počtu objednaných dávek očkovačské látky společnosti Pfizer/BioNTech nelze za účelem usnadnění distribuce vyloučit potřebu zajištění distributora i pro tuto očkovačskou látku.

Vzhledem k tomu, že distribuci je nezbytné zajišťovat prakticky bezprostředně po jejím schválení příslušnými orgány, nelze využít standardní otevřené výběrové řízení. Naopak jsou splněny podmínky § 63 odst. 5 zákona o zadávání veřejných zakázek, pro realizaci jednacích řízení bez uveřejnění.

Zdravotní pojišťovny následně přistoupí k výběru distributora v rámci otevřených výběrových řízení.

Je žádoucí, aby distributor každé očkovačské látky byl vybrán ještě před jejím dodáním výrobcem do ČR tak, aby bylo možné okamžitě distribuci zahájit. Distributor zároveň zvolí pro každou očkovačskou látku jeden sklad, do něž bude dodána. V případě, kdy nebude distributor před dodáním očkovačské látky vybrán (i v jednacím řízení bez uveřejnění je třeba počítat s určitou časovou prodlevou), hradí distribuci dočasně MZ ČR ze své rozpočtové kapitoly.

6. Zajištění komplementárního materiálu

Očkovačské látky jsou, s výjimkou očkovačských látek CureVac, jejichž balení obsahuje stříkačku nutnou pro ředění koncentráту, dodávány bez jakéhokoliv komplementárního materiálu, tj. bez stříkaček a jehel. S ohledem na formu balení je navíc nutné počítat s větším množstvím jehel a stříkaček pro provedení jednoho očkování, kdy je třeba počítat také s materiálem pro ředění dávek a jejich odběr z lahvičky obsahující až 10 dávek.

Primární zásoby komplementárního materiálu, tzn. stříkaček, jehel, případně i ředění, zajišťují sami poskytovatelé zdravotních služeb. V případě, kdy na trhu nebude dostatek tohoto materiálu, budou využity alternativní způsoby zásobování.

Usnesením vlády č. 1327/2020 byl schválen nákup komplementárního materiálu – jehel a stříkaček – pro zabezpečení očkování prostřednictvím mechanismu EU. V rámci centrálně řízených výběrových řízení bylo ČR poptáno 1,8 mil. stříkaček s pevnou jehlou, 12 milionů stříkaček a 12 milionů jehel. Tendry na úrovni EU byly v prosinci 2020 ukončeny. Nyní probíhají jednání s vítězi jednotlivých tendrů o možnosti dodávek (jejich velikosti a času dodání). Takto nakoupený komplementární spotřební materiál bude majetkem MZ ČR pro případnou distribuci společně s očkovačskými látkami.

Stejným usnesením vlády bylo uloženo Správě státních hmotných rezerv využít zbytkových financí, které byly SSHR přiděleny pro nákup materiálu spojeného s péčí o pacienty covid-19 a k nákupu komplementárního materiálu – jehel, stříkaček a rozpustidla. SSHR provádí nákup

postupně, tj. tak aby nedošlo k ohrožení klasických dodavatelských řetězců. Takto získané zásoby komplementárního materiálu budou využity pouze v případě akutního nedostatku komplementárního materiálu na OČM tak, aby nebyl ohrožen průběh očkovací kampaně.

7. Finanční zajištění personálu

Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr je možné uzavírat standardní cestou, tj. podáním návrhu na jeho uzavření příslušným představeným odboru personálního (PER).

Rozpočet MZ ČR na položce 5021 (DPP/DPČ) nepočítá s dalším nárůstem dohod, z tohoto důvodu pokud vyvstane potřeba ve vztahu k zabezpečení procesu očkování uzavírat tyto dohody, bude nezbytné požádat o navýšení rozpočtu.

K zajištění personálního zabezpečení očkovacích míst slouží rovněž bonifikace za jejich provoz, jak jsou popsány v části 4.2 této přílohy.

8. Další náklady

Náhrada újmy způsobené očkováním dle zákona č. 116/2020 Sb., o náhradě újmy způsobené povinným očkováním, v platném znění, ve smyslu zákona č. 569/2020 Sb.

Seznam zkratk (abecedně)

ČR	Česká republika
EMA	Evropská léková agentura
IČP	identifikační číslo pracoviště
MZ ČR	Ministerstvo zdravotnictví České republiky
OČM	očkovací místo
SSHR	Správa státních hmotných rezerv
VZP	Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky
zákon č. 569/2020 Sb.	zákon č. 569/2020 Sb., o distribuci léčivých přípravků obsahujících očkovací látku pro očkování proti onemocnění covid-19, o náhradě újmy způsobené očkováním osobám těmito léčivými přípravky a o změně zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, v platném znění
zákon o léčivech	zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů, v platném znění
zákon o veřejném zdravotním pojištění	zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, v platném znění
zákon o zadávání veřejných zakázek	zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění